

Rapport fra idédugnad 03.05.12:

Stopp vold mot kvinner

Skrevet av:

*Caroline S. Lassabliere, Afshan Rehman, Elisabeth Swärd,
Liselotte Langnes-Øyen og Ida Engen*

Basert på notater skrevet av:

*Synnøve Torske, Caroline Kjennerud, Michaela Klausen, Henriette Breilid
(saksbehandlere på JURK våren 2012), Afshan Rehman og Liselotte Langnes-Øyen
(Norske Kvinners Sanitetsforening)*

Takk til ordstyrerne:

*Anne-Christine Grime, Benedicte Olsen, Camilla Aarhus Narvestad, Besforta Lajqi,
Nazneen P. Soltvedt og Tahira Akhtar Chaudhry (saksbehandlere på JURK våren
2012)*

Også takk til:

*Islamsk råd for lokale, Tove Smaadahl (Krisesentersekreteriatet), Anne-Karin
Nygaard (Norske Kvinners Sanitetsforening) og Gunhild Vehusheia (JURK) for
planlegging og arrangering av idédugnaden*

Innhold

1	Introduksjon	s. 3
	Bakgrunn, tanke og idé	
	Beskrivelse av idédugnaden	
	Innledere	
2	Deltakerliste	s. 5
3	Deltakernes innspill	
	3.1 Bolk 1 – Nå-situasjon	s. 7
	3.2 Bolk 2 – Ønsket situasjon	s.10
4	Oppsummerende bemerkninger	s.23
5	Innspillet sendt fra styringsgruppen til stortingsmelding om vold i nære relasjoner	s. 25
6	Veien videre	s.32

1. Introduksjon

Bakgrunn, tanke og idé

Vold mot kvinner angår oss alle og er et betydelig samfunns-, menneskeretts- og likestillingsproblem. Det er mange aktører i det norske samfunn som arbeider med å bekjempe vold mot kvinner. Offentlige myndigheter har utviklet mange planer og mye er gjort. Likevel opplever vi at vold mot kvinner er tabu og mye gjenstår før kan være fornøyde med innsatsen for voldutsatte kvinner. Norge er kåret av FN til verdens beste land å bo i. Dessverre ikke for alle. Når vi ikke har lykkes godt nok – kan det være fordi de ulike aktører ikke har samarbeidet tilstrekkelig. Derfor har åtte organisasjoner gått sammen i kampanjen Stopp vold mot kvinner;

Islamsk Råd Norge, hovedorganisasjonen Virke, Krisesentersekretariatet, Den norske kirke, Norske Kvinners Sanitetsforening, Reform (Ressurssenter for menn), Pensjonistforbundet og JURK (Juridisk rådgivning for kvinner)

Sammen representerer de åtte organisasjonene en betydelig andel av Norges befolkning, og vårt mål er at vi sammen skal kunne bidra til å sette fokus på nødvendigheten av å løfte dette problemet høyt på den politiske dagsorden.

På det tidspunkt idédugnaden ble gjennomført var Alternativ til vold også tilsluttet kampanjen. Alternativ til vold valgte å trekke seg fra kampanjen i august 2012 på grunn av arbeidsmengde.

Vi har valgt å fokusere på vold mot kvinner og de konsekvenser det har for barn som er vitne til vold. Dette er et av de mest sentrale feltene innenfor vold i nære relasjoner. Vi er alle opptatt av å bekjempe all type vold i nære relasjoner, men har som nevnt valgt å fokusere på vold mot kvinner i denne kampanjen.

Beskrivelse av idédugnaden

For å få et bredere grunnlag og perspektiv på vold mot kvinner inviterte vi til en idédugnad 3. mai 2012. Her ble dagens situasjon drøftet som utgangspunkt for hvilke tiltak som må iverksettes for å forebygge volden og for å hjelpe de voldsutsatte og barn som er vitne til vold i hjemmet.

For å gi deltakerne muligheter til å dele sine erfaringer og refleksjoner utarbeidet vi ulike spørsmål knyttet til temaet vold mot kvinner. Deretter lot vi hvert spørsmål med hjelpespørsmål være knyttet til et bord; en «kafe». Tilsvarende delte vi deltakerne opp i likt antall grupper som «kafeer». Gruppene skulle gå fra bord til bord. Ved hvert bord var det en ordstyrer som ledet diskusjonen og en referent.

I del 3 gis det fremstilling av de meninger som kom frem under idédugnaden, kategorisert ut fra de spørsmål som ble stilt og tema som kom opp. Her er det en punktvis gjengivelse av det som ble notert underveis. Dette for at de ulike innspill skal komme frem og for å sikre mangfold.

Deltakerne var sterkt engasjert og det kom mange konstruktive forslag til strategier og tiltak. Det var i stor grad konsensus om "hva som må til".

Idédugnaden sammen med diskusjon i styringsgruppen danner grunnlaget for det felles innspill som ble gitt til den kommende stortingsmeldingen om vold i nære relasjoner og vold mot kvinner. Innspillet gjengis i del 5 av denne rapporten.

Innledere

Formålet med idédugnaden var å skape en arena hvor deltakernes meninger og erfaringer omkring temaet kom frem. For å sette i gang tankene til deltakerne og styre de inn på rett spor ble det både før diskusjon om «nå- situasjon» og diskusjon om ønsket situasjon holdt korte innlegg. Daglig leder ved JURK Gunhild Vehusheia og saksbehandler ved JURK Ida Engen holdt begge i tømmene og styrte opplegget for idédugnaden.

Tove Smaadahl, leder av krisesekretariatet, innledet om «nå-situasjonen» når det gjelder vold mot kvinner i Norge. Tove snakket om de utfordringene særlig de ved krisesentrene møter i dag, da de kanskje er de som jobber tettest med kvinner utsatt for vold.

Gunhild Vehusheia innledet om «ønsket situasjon». Gunhild tok utgangspunkt i Norges forpliktelser etter FNs kvinnekonvensjon (CEDAW), og den kritikken som har blitt rettet mot Norge fra FNs kvinnekomité, og hvordan vi som organisasjoner kan jobbe med opp mot staten for at Norge skal kunne oppfylle sine forpliktelser i forhold til CEDAW.

Ida Engen og Caroline Lassabliere (JURK) oppsummerte idédugnaden avslutningsvis.

2. Deltakere

Deltakere idédugnad Stopp vold mot kvinner 3. mai

Fornavn:	Etternavn:	Organisasjon:
Akhtar	Chaudry	Stortingsrepresentant SV
Lena	Jensen	Politisk rådgiver, bystyregruppa SV
Margit	Lømo	Landsforeningen for volds ofre
Patricia	Kaatee	Amnesty
Arild	Kragset	Politiførstebetjent Stovner politistasjon
Arne	Ørum	Rådgiver internasjonalt og flerkulturelt arbeid, Groruddalen
Taran	Knudstad	Likestilling- og diskrimineringsombudet
Rachel	Eapen Paul	Likestilling- og diskrimineringsombudet
Amna	Valedar	Likestilling- og diskrimineringsombudet
Vilde	Reichelt	Primærmedisinsk verksted, Kirkens Bymisjon
Gerd	Th. Christensen	Hamar bispedømme/representant Den norske kirke
Kari	Schatzer Coll	Primærmedisinsk verksted, Kirkens Bymisjon
Inger Johanne	Ås	Primærmedisinsk verksted, Kirkens Bymisjon
Ruth	Paintsil	Primærmedisinsk verksted, Kirkens Bymisjon
Kristine	Berntsen	Dagsenteret, Oslo krisesenter
Olaug	Rønningsdalen	Dagsenteret, Oslo krisesenter
Torill	Halvorsen	Dagsenteret, Oslo krisesenter
Christin	Berntzen	Oslo krisesentersekretariatet
		Østbytnet behandlingssenter, psykisk helsetjeneste for
Rolf C.	Lein	barn
Kristian	Bredby	OSF Brusetkollen
Elin	Flateby	OSF Brusetkollen
Jon Eirik	Vold	Stovner politistasjon
Lene	Løvdal	JURK
Elisabeth	Swärd	Norske Kvinners Sanitetsforening
Anne-Bente	Stigen Berg	Norske Kvinners Sanitetsforening
Jorunn	Sjølie	Norske Kvinners Sanitetsforening

Styringsgruppen:

Ragna	Lundgaard	Alternativ til vold
-------	-----------	---------------------

Torbjørn	Aalborg	Virke
Mehtab	Afsar	Islamsk Råd Norge
Tove	Smaadahl	Krisesentersekretariatet
Gjermund	Skaar	Reform
Tone	Bye	Norsk pensjonistforbund
Gunhild	Vehusheia	JURK

(innleder og ansvarlig for idédugnaden)

Anne-Karin	Nygård	Norske Kvinners Sanitetsforening
------------	--------	----------------------------------

(innleder og ansvarlig for idédugnaden)

Norske Kvinners Sanitetsforening, sekretariat idédugnad:

Marianne	J. Seip
Afshan	Rehman
Liselotte	Langnes-Øyen

Innledere/ansvarlige fra JURK:

Ida	Engen
Caroline	S. Lassabliere

Sekretærer/ordstyrere fra JURK:

Tahira Akhtar	Chaudhry
Michaela	Klausen
Anne - Christine	Grime
Caroline	Kjennerud
Nazneen	P. Soltvedt
Besforta	Lajqi
Benedicte	Olsen
Henriette	Breilid
Camilla	Narvestad
Synnøve	Torske

3. Deltakernes innspill

3.1 Nå-situasjonen:

1. Hva vet vi om individuelle og samfunnsøkonomiske kostnader knyttet til vold mot kvinner?

A. Økonomiske

B. Helsekonsekvenser/dødsfall

C. For barnet

Gruppene trakk først og fremst frem at det er mangel på analyse, statistikk og forskning rundt de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vold mot kvinner. Det er et stort behov for en utredning på dette området slik at det faktiske omfanget av problemet blir kjent. Gruppene mente også at det sannsynligvis er store mørketall som trengs å avdekkes.

Mange av de individuelle konsekvensene er kjent. Det er for eksempel kjent at volden har store fysiske og psykiske helsekonsekvenser for kvinnene som er utsatt.

Det er også økonomiske konsekvenser tilknyttet voldsproblematikk. Kvinner som er utsatt for vold kan blant annet oppleve å falle utenfor arbeidslivet noe som igjen kan gå utover økonomien til både mor og barn.

Samfunnsøkonomisk sett kan det komme kostnader knyttet til blant annet: krisesenter, helsevern, sosialvesen, fengselsvern og boligetat.

For barnet kan det også ha store konsekvenser å leve i et voldelig hjem. Å være vitne til vold kan være ødeleggende for barnet både i daværende situasjon og også senere i livet.

2. Hva gjøres bra i arbeidet med vold mot kvinner i dag?

- a. Nevn de viktigste eksisterende tilbud til kvinner som er utsatt for vold?*
- b. Hvilke tiltak er det vi vet fungerer - men er ikke iverksatt?*
- c. Hvilke tiltak finnes i dag rettet mot menn som utøver vold mot kvinner?*

Alle gruppene påpekte at krisesentrene gjør en bra jobb.

Flere grupper nevnte også at politiet gjør en viktig og bra jobb på dette området.

Andre tiltak og organisasjoner som er viktige i dette arbeidet ble også nevnt:

- Overgrepsmottakene
- Natteravnene
- Voldsalarmer
- Ulike prosjekter ute i kommunene
- DIXI
- Alternativ til vold
- Reform
- Hvite bånd
- JURK
- Mange organisasjoner som driver holdningsarbeid og opplyser om temaet.
- Bistandsadvokaten
- Familievoldskoordinatorer
- Landsforeningen for Voldsofre
- Konfliktrådet
- Nasjonal handlingsplan er bra!

Gruppene var enige i at forebyggende arbeid er nødvendig og at det er behov for mer midler til dette. Noen grupper mener også at en har et godt utgangspunkt, men ikke nok ressurser til å gjennomføre alle tiltakene som kunne og burde ha blitt iverksatt.

Det finnes noen tiltak for menn som ble nevnt. Alternativ til vold ble igjen trukket frem for deres arbeid rettet mot menn. I tillegg ble også sinnemestring etter Brøsethmodellen, adferdsterapi og Thore Langfeldt som har en gruppebasert behandlingsmetode for seksualforbrytere nevnt av noen grupper. Mange av gruppene etterlyste mer fokus på menn og sa at det er viktig å få menn med i diskusjonen rundt vold og få flere kampanjer som er rettet mot menn.

3. Hva konkret fungerer ikke/hvilke utfordringer møter man i arbeidet med vold mot kvinner?

a. Hvorfor fungerer det ikke/hvorfor er det en utfordring?

- Rettighetsinformasjon og praktisk informasjon er ikke tydelig nok og når ikke frem
- Behov for slik informasjon på flere språk
- Kampanjer trengs for synliggjøring av problematikken
- Trengs mer oppfølging av kvinner som er utsatt for vold
- Behov for mer forskning på området
- Arbeidsgivere vet ikke hvordan de skal takle problemet. Behov for kompetanseøkning.
- Trengs mer fokus på og aksept for psykiske lidelser
- Strengere straffer for voldsforbrytere

3.2 Metode for videre arbeid med å stoppe vold mot kvinner -> Ønsket situasjon.

1. Hvordan bør sivilt samfunn arbeide med vold mot kvinner? Samarbeid mellom sivilt samfunn.

Underspørsmål:

Hvordan kan vi mobilisere medlemmene i vår organisasjon?

Bør sivilt samfunn samarbeide i arbeidet med vold mot kvinner, og hvordan bør dette gjøres?

Bør kommunikasjonen mellom sivilt samfunn og offentlige organer forbedres /ivaretas på en bedre måte?

I organisasjonene.

- *Alle gruppene* er enige om at organisasjonene må **mobilisere** sine medlemmer i arbeidet med å stoppe vold mot kvinner. Alle er enige om at det er viktig å **utnytte hverandres kunnskap** og at temaet kommer opp i ulike settinger og på ulike arenaer.
- Gruppene kommer med flere forskjellige forslag på hvordan denne mobiliseringen kan skje.
 - *En gruppe* peker på at man bør ta opp temaet vold mot kvinner når de ulike organisasjonene arrangerer **fagsamlinger**.
 - *En gruppe* peker på at organisasjonene må vedta en **nulltoleranse** mot dette problemet, da det også vil være svært holdningsskapende og det ønskede målet er at vold ikke skal respekteres.

- *En gruppe* nevner at **politiet** kan spille en sentral rolle i samarbeid og koordinering av arbeidet mellom organisasjoner som deler målet om å stoppe vold mot kvinner. Politiet jobber med å forhindre vold mot kvinner, og jobber bredt med andre organisasjoner. Det er viktig at man skaper en toveiskommunikasjon mellom de ulike organisasjonene for å utvikle samarbeid om temaet og erfaringsutvekslinger om temaet.
- *En av gruppene* foreslår at flere organisasjoner går sammen om en **stor holdningskampanje**. Det ble dratt frem eksempelet om Vålerenga fotballklubb som brukte slagordet og holdningskampanjen «Vålerenga mot rasisme» i mange år. Dette fikk alle til å føle seg velkomne i klubben og bekjempet kampen mot rasisme. Flere grupper peker på at det er viktig at **idrettsorganisasjoner** deltar i slik holdningsarbeid da de er kjent for sitt sunne holdningsarbeid med særlig fokus på de unge.
- En gruppe forslår å følge **modellen «Victim Support Europe»** som er et nettverk av 28 ikke-statlige organisasjoner som driver arbeid rettet mot de som offer for vold i 22 land i Europa.
- *En gruppe* tar opp at det er positivt at man involverer **innvandrersorganisasjoner** i arbeidet med å stoppe vold mot kvinner. Disse organisasjonene må mobiliseres slik at de kan kommunisere ut til sine medlemmer hvilke lover og regler som gjelder i Norge.
- *Flere* peker på at **fagorganisasjoner og arbeidsgiverorganisasjoner** må involveres.

På det sivile plan.

- *Alle gruppene* er enige om at det må **samarbeides** i det sivile samfunn med arbeidet med å stoppe vold mot kvinner.
- *Alle grupper* er enige om at det **holdningsskapende arbeidet** er viktig, fra ung alder. Men skal heller ikke være opptatt av å legge skyld, men opptatt av å ha/ta ansvar.
- *Flere av gruppene* tar opp at man ikke må glemme **menns rolle** arbeidet. En gruppe sier at vi på den måten kan skape en større og mer helhetlig holdningsskapende effekt. Denne effekten har man sett i USA.
- *En gruppe* peker på at det er viktig å kunne **snakke om temaet** i alle settinger, slik at man får **ufarliggjort** et vanskelig tema.

2. Bør politikerne fokusere mer på temaet vold mot kvinner, og hvordan mobiliserer vi de?

Underspørsmål:

Hvordan skal vi få dette til å bli en av de viktigste sakene i valgkampen?

- *Alle gruppene* er enige om at politikerne må **mobiliseres** og **få øynene opp** for temaet. Det er viktig og også **få med «politikere på laget»**, engasjere de!
- *Flere peker* på at det er viktig å holde **trykket oppe mot politikere som allerede har engasjement** for denne saken. Det er viktig å gi de **eierskap** til saken, slik at de fokuserer på dette i valgkampen, men også før og etter valgkamp.

- Det er viktig å gå **på tvers av partigrensene** *nevner flere*. Man kan samle politikere i ulike fora for diskusjon og belysning, og også sammenhenger hvor politikerne kan møte de som har vært utsatt for vold.
- *Flere av gruppene* er enige om at det er viktig at **flere og ulike organisasjoner samarbeider opp mot politikerne**, man står da samlet og fremstår slagkraftig.
- Det er *enighet blant flere grupper* om at politikerne trenger **rapporter** og **forskningsresultater** med **synlige tall**, slik at de kan gi gode politiske poenger. I tillegg må tallene bli synliggjort med tanke på at det fremdeles er et **tabuområde** og sosialt stigma.
- *Det er også sterk enighet* om at organisasjoner og andre må være **konkrete** i sine forslag og tiltak til politikerne.
- *Flere grupper* peker på viktigheten av også å dra arbeidet med vold mot kvinner ned på **lokalt nivå**. Et konkret eksempel som kom frem var at alle etater i kommunen blir invitert på en idédugnad hvor man åpner for kommunikasjon, bevisstgjøring og videre samarbeid mellom etatene. *Alternativ til vold* sier også at alle kommuner bør utarbeide planer på dette området. Planer som må følges!
- *Flere grupper* nevner også at det må settes fokus på **Norges internasjonale forpliktelser**, med fokus på **CEDAW**.
 - *Representanten fra politiet* sier at **politikerne må ansvarliggjøres** mer, og peker på at **pressen kan brukes** for å konfrontere politikerne.
 - *Representanten fra politiet* sier også at vi må **lovfeste rettighetene** i forhold til kvinner utsatt for vold. Ansvar for tiltak må ikke nødvendigvis ligge hos kommunene, men gis gjennom **statlig øremerking**. F.eks. sikre krisesentrene økonomisk.

- *N.K.S. sier* at man må vise **hva vold mot kvinner koster det norske samfunnet**, samfunnsøkonomisk. Tall vil være et middel for å få politikerne til å sette saken på dagsorden.
- *LDO nevner* at stereotyper i samfunnet og **stereotypiske holdninger må adresseres**.
- *JURK* peker på at man lettere kan ansvarliggjøre dersom ansvar for dette tema **finnes i partiprogrammene**. Med tall, forskning og omfangsundersøkelser kan man lettere **lobbe**.

Spørsmål 3: rettighetene og rettssystemet godt nok for voldsofre i dag?

Underspørsmål:

Hvilke tilbud burde være lovfestet?

Hvorfor er det så vanskelig å straffe gjerningsmannen?/Hvordan få flere straffeforfulgt?

Er kravene til bevis for store?

Hva er årsaken til at kvinner ikke anmelder/sier ifra om vold?

Bør vi ha bedre rettighetsinformasjon til voldsutsatte kvinner?

Det var *stor enighet* blant flere av deltakerne at rettssystemet ikke er godt nok for voldsutsatte kvinner i dag. Det ble pekt på både generelle og konkrete tips, til hvordan dette kunne endres.

Generelt:

De *fleste deltakerne* mente **staten måtte ha et overordnet ansvar for voldsproblematikken**, og at dette ansvaret ikke kunne overføres til kommunene. Særlig var mange opptatte av **finansiell sikring**. Midler som blir gitt er ikke øremerket, så samtlige kommuner bruker pengene på andre ting enn konkrete tiltak i arbeidet mot vold mot kvinner.

Videre var det flere som trakk frem at **juryordningen** ikke er god nok slik den er i dag. Særlig det forhold at juryen ikke trenger å begrunne sin avgjørelse.

Alle deltakerne påpekte at **strafferammen for voldshandlinger er for lav**. På den ene siden må rettssikkerheten til den som mistenkes ivaretas, men på den andre siden må strafferammen gjenspeile samfunnets oppfatning om denne typen kriminalitet. På dette punktet blir Norge også kritisert av FN. Noen av deltakerne foreslo at ikke nødvendigvis en streng straff er det eneste som hjelper. Det viktige er at det må finnes en konsekvens/ sanksjon/ reaksjon på voldshandlinger mot kvinner.

Et annet problem som *flere av deltakerne* påpekte var at det i dag er for stor grad av **ansvarliggjøring av offeret**. Det bør ikke være kvinner og barn som må «rømme» fra gjerningsmannen, men gjerningsmannen som blir holdt unna dem.

Flere konkrete forslag ble nevnt for å bedre dette;

- Politiet trenger flere tiltak for at fornærmede får det **tryggere**.
 - o Når trusselutøveren går løs, og ikke er i varetekt, er ikke besøksforbud nok til å beskytte voldsofferet.
- **Innskrenke friheten** til de som er mistenkt for vold, ved å ha større kontroll over om de ferdes/oppholder seg i nærheten av offeret.

Hvilke tilbud burde være lovfestet?

- **Overgrepsmottak må lovfestes**.
 - o Kan ikke være opp til kommunen selv. Staten er nødt til å bistå direkte, og ikke legge dette over til kommunen. Må øremerke midler. Må lovfestet for at det skal bli et større press på å gi ressurser
- Det må være lovpålagt at **overgrepsmottakene har åpent hele døgnet**.
- Bør finnes en lovfestet individuell rettighet til å kunne dra til et «**fristed**» hvis man blir utsatt for vold.
 - o Disse bør også være mer rettet mot at barn skal trives der.
- Det bør være lovfestet en rettighet til å sørge for at man **ikke blir utsatt for vold igjen**.
- **Psykososiale tilbud** for voldsutsatte bør lovfestes.

- Nå er dette overlatt til kommunene, men midlene er ikke øremerket. Mange kommuner velger derfor å ikke ha noe tilbud. Det er kun anbefalinger til kommuner, dette bør være lovpålagt.
- **Rett til fri rettshjelp** bør være lovfestet når man har kommet så langt at det er helt synlig at kvinnen utsettes for vold.
 - I praksis: det er vanskelig for mange å dokumentere at de blir utsatt for vold, og derfor oppfyller de ikke kravet for fri rettshjelp.
- En rett til hjelp fra **politiet**, fra **psykolog**, rett til **beskyttelse**.
 - Hele FNs prinsipperklæring av 1992 bør lovfestes.
- Rett til **bistandsadvokat for barn**.
- Bør lovfeste at **barn ikke skal ha samvær med voldelige foreldre**.
- En lovfestet **rett til terapi** hvis man har vært utsatt for vold.
- **Etterforskning av voldssaker** bør lovfestes, slik at det blir et større press på å gi ressurser til dette.
- Flere mente at må finnes rettsregler som gjør det mulig å **gripe inn mot gjerningsmannen**.
 - Gjerningsmannens rettigheter blir stilt høyt i forhold til offerets, jf. at *kvinnen* er den som må flytte ut av eget hjem i de tilfellene *hun* er den voldsutsatte.
- **Krisesenteret bør bygges ut**, ifht. ulike grupper voldsutsatte, på samme måte som Krisesenteret i Sverige er bygd opp – eks: krisesentre for menn, for de som er utsatt for tvangsekteskap osv.
- Trenger **nye lavterskeltilbud** der man ikke blir registrert på noen måte.
 - Trenger et tilbud der man kan møte opp uten å bli sett på som et offer.

Hvorfor er det så vanskelig å straffe gjerningsmannen?/Hvordan få flere straffeforfulgt?

- **Kravene til bevis blir for store**. Særlig når lovens strenge krav settes opp mot troverdigheten til kvinnene.
- **Prioritering av ressurser** er et hovedproblem. Politiet skal prioritere seksuell vold med strafferamme over 6 år. Dette får de ressurser til. 6 års grensa bør derfor endres. Politiet må få hjelp via ressurser til å kunne prioritere seksuell vold.

- **Sakkyndige** i sivile barnefordelingssaker blir ikke kvalitetssikret. Dette er et stort problem og det ender ofte opp med at barn blir boende hos en forelder som har brukt vold.

Hva er årsaken til at kvinner ikke anmelder/sier ifra om vold?

- En **raskere saksgang** vil gjøre det lettere for kvinner å anmelde.
 - o Dersom man raskere kunne blitt ferdig med etterforskning og få saken opp for retten vil hjelpe offeret. Mye forandrer seg på et år. Mange er redd for å anmelde fordi det tar lang tid før gjerningsmannen eventuelt blir tatt.
- Den voldsutsatte bør **slippe å vitne**, da dette kan være en kjempestor belastning. Dette kan bidra til at flere anmelder.
- **Skam og skyld** er et problem. Mange kvinner tør derfor ikke å anmelde.
 - o Vold mot kvinner bør tas inn som en del av **hat-vold paragrafen**. På denne måten kan man senke terskelen for skam eller skyld.
- Mange blir **rådet til ikke å anmelde** av politiet selv. Dette kan begrunnes i at oppklaringsprosenten på voldssaker er så lav at flere politikontorer ikke ønsker å registrere disse sakene.
- Det er vanskelig å anmelde fordi man **ikke blir trodd** i rettssystemet.

Bør vi ha bedre rettighetsinformasjon til voldsutsatte kvinner?

Det trengs mer rettighetsinformasjon til voldsutsatte kvinner. Denne bør gis på **flere språk** og med **definisjon på hva som er vold**.

**Spørsmål 4: Kan det offentlige bidra mer for å oppdage og avverge vold mot kvinner?
Eventuelt hvordan?**

- Skole
- Helsevesen
- Barnevern
- Andre?

Det var *stor enighet* blant deltakerne at det offentlige kunne bidra i mye større grad for å avverge vold mot kvinner. *Alle* var enige i at særlig politiet, fastleger og lærere har en viktig rolle i dette arbeidet.

Flere forslag ble nevnt for å øke og forbedre det offentliges arbeid med vold mot kvinner.

Generelt:

De fleste deltakerne mente at:

- **Samarbeid** mellom det offentlige og frivillige organisasjoner er nødvendig både for opplæring av de som arbeider med voldsutsatte, og for økt kunnskap om vold som problem.
- **Kunnskap** hos fagfolk og det offentlige må økes.
- **Retningslinjer** fra statlig hold til kommunene om hvordan voldsproblematikken skal løses.
- Vold må være et større **tema på skolen**.
 - o Særlig hva som *definerer* vold.

Noen av deltakerne mente at:

- Arbeid mot vold også må rettes mot **menn**.
- Vold og hvordan oppdage vold må være et **tema på flere arenaer**; i religiøse arenaer, på arbeidsplassen og innenfor idretten – informasjon og kunnskap om vold, for eksempel gjennom **retningslinjer til arbeidsgivere** om hvordan reagere på vold som skjer på arbeidsplassen.
- Helsepersonell og andre offentlige ansatte er usikre på hvor den juridiske grensen går når det gjelder sitt spillerom på hvor langt de kan gå for å hjelpe ifht. **taushetsplikt**. Ansatte bør informeres og gjøres tryggere på sitt eget spillerom.
- Det må være større krav til at **bekymringsmeldinger** blir sendt fra skole og helsevesen.
- Fagfolk (lærere, leger, sykepleiere osv.) burde ha **rutiner for hvordan avdekke vold** gjennom bla. symptomer.
- **Holdningskampanjer** må brukes mye mer.
- **Retningslinjer fra statlig hold til kommunene** om hvordan voldsproblematikken skal løses.

Rent konkret ble det foreslått at:

- Det bør utarbeides en **nasjonalt medisinsk guide/ veileder**, om hvordan man avdekker kvinner som blir utsatt for vold.
 - o Guiden bør være hos leger og på arbeidsplassen.
 - o HMS ansvarlig bør læres opp i hvordan avdekke vold.
- **Anonymisere** den som melder fra en mistanke om vold.
 - o Den som melder fra om vold må bli skjermet slik at terskelen for å melde fra blir lavere.
- Hver kommune bør ha sin egen **helseprofil**.
 - o Hver enkelt kommune bør føre **statistikk** over voldsproblemer.
- I de fleste tilfeller hvor det dreier seg om vold, opprettholdes familien. Barnevernet trenger flere **midler og metoder for å avverge vold i tilfellene hvor familien velger å holde sammen**.

Spørsmål 5: Kan det arbeides mer med holdningsskapende arbeid?

Alle gruppene svarte ja på dette spørsmålet og var enige i at det er viktig med holdningsskapende arbeid mot vold. Holdningsskapning må til for å endre statistikken på antall tilfeller av vold i Norge og det etterlyses mer statlige midler til dette arbeidet.

Hvilken arena kan/bør brukes?

Alle gruppene mente at temaet vold må **inn i pensum** for ulike studier. For eksempel er det viktig at lærere, barnevernspedagoger, helsepersonell, politiet og jurister har tilstrekkelig kompetanse til å håndtere problematikken. Slik kompetanse må de også få gjennom sine studier.

Alle gruppene trakk også frem skolene som et sted for å gjennomføre holdningskampanjer. De fleste gruppene mente at det er viktig å bygge holdninger fra en ung alder og at skolen er et viktig og riktig sted å starte dette arbeidet.

Mange av gruppene trakk også frem **frivillige organisasjoner, politikk og medier** som viktige arenaer i det forebyggende arbeidet for vold mot kvinner.

Målgruppe:

De fleste gruppene mente at det holdningsskapende arbeidet må være rettet mot hele befolkningen. Personer i **alle aldersgrupper** og **begge kjønn** må være målgruppen. Noen av gruppene trakk spesielt frem ungdommer og en av gruppene mente at det må være et spesielt fokus på å rette arbeidet mot menn.

Avsender:

Alle gruppene mente at **staten bør være avsender** for det holdningsskapende arbeidet.

Mange av gruppene sa også at dette bør være et **samspill mellom flere instanser** slik som skole, helsevesen, frivillige organisasjoner og kommuner.

Metoder:

Mange av gruppene trakk frem at det er behov for en **landsdekkende kampanje** som et forebyggende tiltak. Kampanjen bør være i likhet med røykekampanjen som ga store resultater.

Igjen understrekes det av mange av gruppene at voldsproblematikken bør være i pensumet til ulike studier.

Andre metoder som trekkes frem er følgende:

- Temadag om vold i alle skoler
- Handlingsplan mot vold i alle kommuner
- Ta opp temaet på foreldremøter
- Konflikthåndteringskurs for par
- Mer forskning og statistikk
- Frivillige organisasjoner må arrangere informasjonsmøter, dialogmøter og paneldebatter lokalt
- Menn og gutter må inviteres med i debatten
- Aktivisere den eldre delen av befolkningen i forhold til dette arbeidet fordi det er viktig med gode forbilder
- Viktig å snakke om det tabubelagte temaet "vold"
- Behov for tilpassede tiltak for begge kjønn og for ulike typer av vold

Spørsmål 6: Hvilken rolle bør helsevesenet ha i arbeidet med vold mot kvinner?

- *Avvergingsplikten*
- *Taushetsplikten*

Det er en generell enighet i gruppene om at helsevesenet bør spille en viktig rolle i dette arbeidet, men gjør det til en liten grad per i dag. Det trengs en **kompetanseøkning** blant helsepersonell i hvordan de skal takle problematikken. Det er også viktig at helsevesenet tar en sentral rolle i forhold til **å gi informasjon og veiledning** i forhold til hva man skal gjøre og hvor en kan henvende seg hvis en blir utsatt for vold.

Helsevesenet må bli flinkere til å **avdekke** voldssaker og tørre å snakke om problemet.

En forutsetning for å lykkes er også at det i større grad blir et **tverrfaglig og tverretattlig samarbeid** på dette området.

Mange av gruppene trekker frem at det er viktig med en oppklaring av hva det innebærer å ha taushetsplikt. **Taushetsplikten** må ikke bli et hinder for arbeidet mot vold. Helsepersonell må få mer kompetanse på formålet med taushetsplikten og avvergingsplikten de har i slike tilfeller. De må kunne bruke dette på en korrekt måte når situasjoner oppstår.

Mange grupper mener at helsesøster og fastleger spiller en sentral rolle i dette arbeidet og må i større grad kunne fange opp voldstilfeller og de må bli mer bevisste på deres **varslingsplikt**.

4. Oppsummerende bemerkninger

Sammendrag av rapport fra idédugnaden ”Stopp vold mot kvinner” 3.5.2012:

Nå- situasjonen

1. Individuelle og samfunnsøkonomiske kostnader knyttet til vold mot kvinner:

Gruppene er enige om at det foreligger en mangel på analyse, statistikk og forskning rundt de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vold mot kvinner. Det er behov for en omfangsundersøkelse og det finnes midler til dette. Utfordringen er at analysebyråene ikke vil stille spørsmålene.

2. Hva gjøres bra i arbeidet med vold:

Mange frivillige organisasjoner har gode tiltak som trekkes frem. Spesielt nevnes også krisesentrene og politiet.

Det er en enighet i gruppene om at forebyggende arbeid er nødvendig.

Alternativ til vold og deres tiltak mot menn blir trukket frem. Men gruppene sier at menn må trekkes mer inn i debatten rundt vold og at det trengs flere tiltak for voldsutøvere.

3. Hva konkret fungerer ikke/hvilke utfordringer møter man:

To ting som trekkes frem spesielt er at rettighetsinformasjon og praktisk informasjon må utarbeides på flere språk og benyttes mer i dette arbeidet. Det er også stort behov for kampanjer som har til formål å synliggjøre problemet.

Ønsket situasjon

Spørsmål 1. Sivilt samfunn og organisasjonene.

Alle gruppene er enige om at organisasjoner må mobilisere sine medlemmer, og ha fokus på arbeidet med å stoppe vold mot kvinner. Flere grupper er enige om at holdningskampanjer vil

kunne ha en god effekt. Holdningsskapende arbeid både i organisasjonene og i det sivile samfunn er også noe de fleste gruppene er enige om.

Spørsmål 2. Politikerne.

Alle gruppene er enige om at det er viktig å holde trykket oppe mot politikerne. Man må komme med konkrete krav og tiltak, og ansvarliggjøre politikerne. Man må engasjere og få interesserte politikere «med på laget». Forskning og tall må også fremlegges for politikerne.

Spørsmål 3. Rettighetene og rettssystemet.

Finansiell sikring var nevnt av alle deltakerne. Midler som ble bevilget fra staten til kommunene måtte øremerkes tiltak for arbeid mot vold. Videre diskuterte flere at dagens strafferamme for voldshandlinger er for lav.

Spørsmål 4. Det offentlige ansvar.

Samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner. For å øke kunnskapen om dagens voldsproblemer, og vold som definisjon. Videre var *alle deltakerne* enige om at særlig politiet, fastleger og lærere har en viktig rolle i dette arbeidet med vold mot kvinner.

Spørsmål 5: Holdningsskapende arbeid.

Gruppene sier at det må arbeides mer med holdningsskapende arbeid. Det er også viktig at temaet går inn i pensumet til ulike relevante studier og inn på skolene generelt. Frivillige organisasjoner, politikk og medier regnes også som viktige i dette arbeidet. Alle gruppene er enige om at staten må ta ansvar for en nasjonal holdningskampanje rettet mot hele befolkningen.

Spørsmål 6: Helsevesenets rolle.

Alle mener at helsepersonell helt klart må spille en sentral rolle i dette arbeidet. Det er behov for kompetanseøkning rundt hvordan en skal takle voldsproblematikk og viktig med en diskusjon rundt bruk av taushetsplikt og avvergingsplikt. Mange av gruppene mener også at det er behov for et tverrfaglig og tverretattlig samarbeid.

5. Innspillet sendt fra styringsgruppen til stortingsmelding om vold i nære relasjoner

1. Omfang og samfunnsøkonomiske kostnader

Hver tredje kvinne vært utsatt for mishandling, seksuelle overgrep eller andre former for vold i løpet av sin levetid. Vold mot kvinner er så omfattende at det i følge en studie fra

Verdensbanken utgjør en global helsetrussel på linje med HIV/AIDS og kreft.

De fysiske og psykiske konsekvensene av vold hindrer kvinners fulle deltakelse i samfunnet.

Dette har igjen samfunnsmessige konsekvenser og utgjør et direkte hinder for et lands politiske og demokratiske utvikling.

I tillegg gir volden både den utsatte og samfunnet store økonomiske kostnader innenfor helse (psykisk og fysisk) innenfor arbeidslivet (sykemeldinger), kostnader for politiet, rettssystemet etc.

Vi ber om at den planlagte gjennomføringen av en nasjonal omfangsundersøkelse om vold i nære relasjoner igangsettes. (2000 barn, 2000 menn og 2000 kvinner er det som er planlagt gjennomført av NKVTS).

Vi ber også at den planlagte undersøkelsen av de samfunnsøkonomiske kostnadene av volden igangsettes.

2. Et helhetlig, likeverdig og kjønnet krisesentertilbud

I artikkel 23 i Europarådskonvensjonen om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner skal staten ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å opprette et tilstrekkelig antall hensiktsmessige og lett tilgjengelige krisesentre som kan gi husvære til ofre, og særlig til kvinner og deres barn, og for å hjelpe dem på en proaktiv måte.

Vi er svært positive til innføringen av Krisesenterloven av 1. januar 2010. Likevel synes ikke denne loven å ha den positive innvirkningen for voldsutsatte kvinner, slik vi hadde håpet. En av de viktigste årsakene er endringen i finansieringsordningen.

Nå har hver enkelt kommune fått alt økonomisk ansvar for å gi voldsutsatte et tilbud om hjelp. Når finansieringen legges til kommunene, må krisesentrene konkurrere med andre lovpålagte tiltak i kommunene og følge ordinære fordelingskriterier. Omleggingen av finansieringsform har derfor ført til at de fleste krisesentrene i landet har fått signaler om nedskjæring i budsjettene. Vi ser hvordan de voldsutsatte taper kampen om budsjett penger.

Tre krisesentre er allerede nedlagt. Dette medfører at voldsutsatte kvinner må reise lengre avstander for å få hjelp og beskyttelse de har krav på. Ille er det også at deres barn må reise langt fra barnehage, skole og venner i lokalmiljøet.

Vi ber om at krisesentrene sikres en forutsigbar og stabil økonomi, slik at de kan legge langsiktige planer for arbeidet sitt. Tilskuddet som nå er innlemmet i rammeoverføringene til drift av krisesentrene må øremerkes.

En annen årsak til at krisesenterloven ikke synes å ha den positive innvirkning som vi hadde håpet, skyldes inkluderingen av menn og kvinner i målgruppen for tilbudet. Ifølge forarbeidene til loven skal inkluderingen ikke få negative virkninger for tilbudet til kvinner. I forarbeidet understrekes det at et *kjønnsnøytralt* hjelpetilbud ikke er godt nok. Tilbudene skal derfor være *kjønnsspesifikke*, dvs. tilpasset henholdsvis menns og kvinners reelle (inkl. kjønnsspesifikke) behov. Vi har sett at utvidelsen av målgruppen til å omfatte menn hatt konsekvenser for hjelpetilbudet til kvinner. I FNs kvinnekonvensjon (CEDAW) sine anbefalinger til den norske stat, oppfordres det at hjelpetiltak for voldsutsatte menn ikke gis på bekostning av de hjelpetiltak som gis til voldsutsatte kvinner. (Jf. side 6 punkt 23 og 24 bokstav d).

Vi ber om at krisesentrene består som kjønnede særtiltak for kvinner ut i fra lovens intensjon. Vi foreslår derfor at midler fra staten øremerkes slik at det skilles mellom kvinnelige og mannlige hjelpetiltak, ut ifra lovens intensjon og det reelle behovet for hjelp i den aktuelle målgruppen.

3. Kommunenes rolle i arbeidet med vold mot kvinner

Mange voldsutsatte har et komplekst og stort hjelpebehov, særlig nyankomne kvinner med minoritetsbakgrunn. Kommunene er gjennom Krisesenterloven § 4 pålagt å tilby en helhetlig oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av tjenesteapparatet.

Vi ber om at staten sikrer at det opprettes tverrfaglige tiltak rettet mot vold mot kvinner og vold i nære relasjoner i hver kommune.

Vi foreslår at hver kommune har en egen kommunal familievoldskoordinator.

Familievoldskoordinatoren bør arbeide med enkeltsaker i tillegg til forebyggende arbeid og sikre koordinering av offentlige tjenester. En kommunal familievoldskoordinator bør også ha kontakt med politiet i enkeltsaker.

Vi mener videre at det bør utarbeides kommunale/interkommunale handlingsplaner for arbeid med vold mot kvinner. I handlingsplanen bør det legges opp til en utredning på hvilke behov de voldsutsatte trenger i en reetableringsfase. Hver kommune må ha en egen helseprofil, og føre sin egen statistikk over vold mot kvinner.

I denne sammenheng bør det bevilges midler over statsbudsjettet for å stimulere kommunene til å utarbeide og iverksette planer og tiltak.

I tråd med artikkel 18 i Europarådkonvensjonen, ber vi om at dette arbeidet skal være basert på et kjønnsperspektiv i forståelsen av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, og fokusere på menneskerettighetene og offerets sikkerhet.

4. Helseperspektivet

4.1 Helsepersonellets rolle og taushetsplikten

Det trengs en kompetanseøkning blant helsepersonell i hvordan de skal avdekke voldssaker og snakke om problemet med sine pasienter. Det er også viktig at helsevesenet tar en sentral rolle i forhold til å gi informasjon og veiledning i forhold til hva man skal gjøre og hvor en kan henvende seg hvis en blir utsatt for vold. En forutsetning for å lykkes er også at det i større grad blir et tverrfaglig og tverretattlig samarbeid på dette området. Det understrekes at dette må omfatte både spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Vi foreslår at det lages en plan for samarbeid og samordning av forebyggende arbeid på tvers av instanser som omfatter helsevesenet.

Videre ser vi at taushetsplikten skaper et hinder for tverrfaglig og tverretattlig samarbeid. Helsepersonell må få mer kompetanse på formålet med taushetsplikten og avvergingsplikten de har i voldstilfeller. Helsesøster og fastleger spiller en sentral rolle i arbeidet med vold mot kvinner, og må i større grad kunne fange opp voldstilfeller og de må bli mer bevisste på deres varslingsplikt.

4.2 Helsetilbudet

Å bli utsatt for overgrep er et psykisk traume som gir reaksjoner som sinne, angst, depresjon, stress, konsentrasjonsproblemer osv. Mange utvikler også post-traumatisk stressforstyrrelse. Det er derfor viktig at de utsatte får et profesjonelt og gratis helsetilbud, slik at de psykiske reaksjonene etter et overgrep kan lindres. En doktorgradsstudie av Kjersti Alsaker ved Universitetet i Bergen fra 2008 viser at kvinner som kom til krisesentrene hadde dårligere livskvalitet enn soldater som tjenestegjorde under Golfkrigen.

Vi ber om at;

- **psykososiale tilbud til voldsutsatte og deres barn lovfestes**

o Det er behov for traumebehandling, psykoterapi og psykososial oppfølging både i tilknytning til og uavhengig av det somatiske behandlingstilbudet. Det psykiske helsevernet må rustes opp for å kunne gi et relevant og variert tilbud til kvinner utsatt for vold.

- **Fokus på voldsutøveren: styrket traumekompetanse i arbeidet med utøverne.**

- **Gratis helsetilbud til voldsutsatte uten å stå på venteliste.**
- **Overgrepsmottakene lovfestes** slik at den videre utviklingen av tjenestene som tilbys, treffer behovene og kommer de utsatte og tjenesteapparatet til gode.
- **Helsevesenet og overgrepsmottakene tilføres midler og kompetanse.**
- **Kunnskap om vold mot kvinner og vold i nære relasjoner må styrkes i grunn- og videreutdanningen til helsepersonell.**
- **Det etableres en handlingsplan som omfatter konkrete forslag til forbedringer i forhold til helsevesenets behandling av voldsutsatte.**
- **Menns vold mot kvinner anerkjennes som et offentlig helseproblem og prioriteres av helsemyndighetene på lik linje som andre offentlig helseproblem. Dette må gjelde både for voldsutøver og voldsutsatt. Hjelp til voldsutøver vil også være et bidrag til å bedre kvinnes og barnas situasjon.**

5. Holdnings- /opplysningskampanje og retten til rettighetsinformasjon

5.1 Holdnings og opplysningskampanje

I NOUen "Flere gode leveår for alle. Forebyggingsstrategier" (1991) opplyses det om viktigheten av forebyggende arbeid: «Det skal ikke stilles større krav til kostnad/nytte analyser når det gjelder forebyggende tiltak enn det som gjøres i forhold til behandling eller omsorg. Å unnlate å forebygge bør i like stor grad være et etisk spørsmål som å unnlate å gi hjelp til de som allerede er utsatt.»

Forebyggende tiltak som endrer adferd er vist å kunne ha en fantastisk effekt på befolkningen, jf. vellykket røykekampanje. Dessuten har mange land positive erfaringer med virkemidler beregnet på å endre allmenne holdninger, for eksempel gjennom informasjonskampanjer. Dersom man overser det primærforebyggende i arbeidet mot menns vold mot kvinner og vold i nære relasjoner kan man i verste fall utvikle en kultur som tilrettelegger for at dette samfunnsproblemet fortsetter å eksistere (Krogstad, 2009).

Vi ber om at det gjennomføres en nasjonal kampanje om vold mot kvinner på lik linje med andre opplysnings-/holdningendringkampanjer, som for eksempel den nasjonale røykesluttkampanjen og trafikkulykkeforebyggingskampanjer. Det er også viktig å fokusere på konsekvenser for barna både på kort og lang sikt.

Vi ber om at målet med en slik kampanje er forebygging av vold mot kvinner. Kampanjen bør ta sikte på å senke terskelen for å søke hjelp, fjerne skam og tabuer rundt vold.

En slik kampanje bør helhetlig ta sikte på å styrke respekten for kvinners integritet og menneskeverd i tråd med internasjonale konvensjoner og handlingsplaner, jf. FNs kvinnekonvensjon (CEDAW), Europarådskonvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.

Som andre holdningsskapende tiltak foreslår vi at:

- **Temaet vold mot kvinner og vold i nære relasjoner kommer inn som tema i læringsplaner for grunnskolen. Barn må tidlig lære at det ikke er lov å mishandle andre mennesker i Norge.**
- **Obligatorisk og praksisnær undervisning om vold mot kvinner og vold i nære relasjoner finner sted i alle relevante grunnutdanninger.**

5.2 Rettighetsinformasjon

I artikkel 19 i Europarådskonvensjonen, skal staten ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendig for å sikre at ofrene mottar adekvat og formålstjenlig informasjon om tilgjengelige støttetjenester og rettslig tiltak, på et språk de forstår.

Staten har som et ledd i gjennomføringen av ratifiserte menneskerettighetskonvensjoner, en plikt til å informere borgerne om deres rettigheter. I informasjonsforpliktelsen ligger et krav om å ta hensyn til borgernes ulike sosiale, kulturelle og språklige forutsetninger. FNs kvinnekomité har i sin kommentar til Norges statsrapport understreket betydningen av at rettskunnskap formidles på en måte som tar hensyn til kjønnsmessige, sosiale, kulturelle og språklige forskjeller.

Informasjonen bør både *være tilgjengelig, forståelig, pålitelig, aktuell og adekvat*. Kunnskap om hvilke rettigheter man har i en livssituasjon er en nødvendig forutsetning for å foreta bevisste valg. Informasjon om rettigheter når du har vært utsatt for vold er per dags dato ikke tilgjengelig nok, og når ikke frem til offeret.

Vi ber om at det utarbeides en strategiplan der eksisterende rettighetsinformasjon kartlegges, og utfordringer og behov dokumenteres.

Vi foreslår at det iverksettes rettighetsinformasjon ut fra dokumentert behov, blant annet på internett og gjennom brosjyrer på ulike språk. Det bør også gis støtte til de frivillige

organisasjonene som bidrar til økt rettighetsinformasjon til kvinner som er utsatt for vold og konsekvenser for barna.

Vi foreslår videre at det opprettes en hjemmeside med informasjon om vold mot kvinner og vold i nære relasjoner og hjelpetilbudet.

6. Samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner

Samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner er nødvendig både for opplæring av de som arbeider med voldsutsatte, og for økt kompetanse om vold som samfunnsproblem. Artikkel 9 i Europarådskonvensjonen presiserer at staten skal gi anerkjennelse, oppmuntring og støtte, på alle nivåer, til det arbeidet som utføres i relevante organisasjoner i sivil samfunn, som arbeider aktivt med å bekjempe vold mot kvinner, og etablere et effektivt samarbeid med disse. Norge ligger på topp i verdensmålestokk når det gjelder frivillig arbeid. Her ligger et stort uutnyttet potensiale som kan komme kvinner og barn som blir utsatt for vold til gode.

Vi ber om at staten samarbeider, støtter og anerkjenner det sivile samfunn i tråd med artikkel 9 i Europarådskonvensjonen.

Vi foreslår at staten tar initiativ overfor frivillig sektor for å utarbeide konkrete modeller for samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner.

6. Veien videre

Arbeidsgrupper

Etter idédugnaden 3. mai har styringsgruppen i kampanjen Stopp vold mot kvinner opprettet fire arbeidsgrupper som skal jobbe innenfor fire ulike felt: rettigheter, hjelpetilbud, forebygging og forskning. Vi har fått med oss viktige nøkkelpersoner inn i disse gruppene for at de kan bidra med sin viktige kunnskap og i hver av gruppene sitter representanter fra styringsgruppen. Formålet med arbeidsgruppene er å jobbe videre med konkrete målsettinger og tiltak i arbeidet med vold mot kvinner. Gruppene skal identifisere utfordringene og vise hvordan vi kan møte utfordringene.

Innspill til ny folkehelsemelding

Kampanjen Stopp vold mot kvinner ved styringsgruppen har sendt et felles innspill om vold mot kvinner i et folkehelseperspektiv og betydningen av at temaet inngår i den nye folkehelsemeldingen til Helse- og omsorgsdepartementet. Kampanjen vil jobbe videre med å få økt fokus på vold mot kvinner i den nye folkehelsemeldingen.

Lansering av kampanjen

Kampanjen Stopp vold mot kvinner skal lanseres torsdag 24. januar kl 13 på Håndverkeren i Oslo. Programmet vil blant annet være innlegg fra arbeidsgruppene og presentasjon av rapporten fra idédugnaden.

Planer videre for 2013

- Kampanjen Stopp vold mot kvinner vil arrangere ulike frokost- og kveldsmøter med temaer som velges av arbeidsgruppene.
- Arbeidsgruppene leverer sine innspill til styringsgruppen i slutten av februar. Dette arbeidet vil stake ut kursen for videre satsningsområder for kampanjen. Vi ønsker å bruke innspillene fra gruppene til å lage handlingsplaner for våre organisasjoner, både enkeltvis og sammen, for hvordan vi kan iverksette tiltak for å forebygge vold mot kvinner og hjelpe

kvinner som er utsatt for vold. Tiltakene skal utføres både lokalt og nasjonalt.

- Kampanjen vil ha møter med politiske ledere i løpet av april.

Kampanjen Stopp vold mot kvinner gjør en felles innsats for å sette vold mot kvinner på dagsorden – vi går sammen om at dette blir et viktig tema under valgkampen 2013.

Rød knapp-kampanjen Stopp vold mot kvinner

24. januar lanseres Rød knapp-kampanjen Stopp vold mot kvinner. Vi oppfordrer alle til å slutte opp om kampanjen ved å feste en rød knapp på seg, ta bilde og laste opp på kampanjens Facebook-side.

Som ledd i arbeidet med å bekjempe vold mot kvinner og barn og sette dette temaet på dagsorden, har åtte aktører fra sivilt samfunn gått sammen om å utarbeide en større nasjonal kampanje knyttet til dette, som har fått navnet Rød knapp-kampanjen Stopp vold mot kvinner.

Det er satt fire hovedfokus for kampanjen: rettigheter, hjelpetilbud, forebygging og forskning. Som symbol på at man støtter kampanjens nulltoleranse for vold er det valgt en rød knapp med fire hull. Rødt symboliserer stopp, og rødt symboliserer kjærlighet. De fire hullene i knappen symboliserer de fire fokusområdene. Et av flere mål er å få politikere og andre opinionsdannere, kjente personer osv. til å gå med knappen under valgkampen fram til stortingsvalget for å symbolisere at de vil vise politisk vilje for å stoppe alle former for vold mot kvinner. Ta bilde av deg selv med en rød knapp og publisere dette på kampanjens Facebook-side Stopp vold mot kvinner. Jo flere som stiller, desto større gjennomslagskraft får vi!

Jeg støtter Rød knapp-aksjonen STOPP VOLD MOT KVINNER

Bak kampanjen STOPP VOLD MOT KVINNER står Den norske kirke, Islamsk råd, Reform (Ressurssenter for menn), Norske Kvinners Sanitetsforening, Kriesentersekretariatet, Virke, Juridisk rådgivning for kvinner (JURK) og Pensjonistforbundet.

**Last opp bilde av deg selv
med rød knapp på vår
Facebook-side:**

Stopp vold mot kvinner